

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 69.955/1/V
van 2 september 2021

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, het besluit van de Vlaamse Regering van 19 november 2010 tot vaststelling van het Vlaams reglement inzake erkenningen met betrekking tot het leefmilieu, het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2013 tot regeling van de informatie-, preventie-, inperkings- en herstelplicht inzake milieuschade, het verzoek om maatregelen en de beroepsprocedure, het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, het besluit van de Vlaamse Regering van 3 mei 2019 tot wijziging van diverse besluiten inzake leefmilieu en landbouw’

Op 19 juli 2021 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme verzocht binnen een termijn van dertig dagen, van rechtswege verlengd tot 2 september 2021,^(*) een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, het besluit van de Vlaamse Regering van 19 november 2010 tot vaststelling van het Vlaams reglement inzake erkenningen met betrekking tot het leefmilieu, het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2013 tot regeling van de informatie-, preventie-, inperkings- en herstelplicht inzake milieuschade, het verzoek om maatregelen en de beroepsprocedure, het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, het besluit van de Vlaamse Regering van 3 mei 2019 tot wijziging van diverse besluiten inzake leefmilieu en landbouw’.

Het ontwerp is door de eerste vakantiekamer onderzocht op 26 augustus 2021. De kamer was samengesteld uit Jeroen VAN NIEUWENHOVE, staatsraad, voorzitter, Peter SOURBRON en Patricia DE SOMERE, staatsraden, Michel TISON, assessor, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Kristine BAMS, eerste auditeur-afdelingshoofd.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 2 september 2021.

*

^(*) Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, *in fine*, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat deze termijn van rechtswege wordt verlengd met vijftien dagen wanneer hij begint te lopen tussen 15 juli en 31 juli of wanneer hij verstrijkt tussen 15 juli en 15 augustus.

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt ertoe diverse besluiten met betrekking tot het leefmilieu te wijzigen. De ontworpen bepalingen worden nader toegelicht in het verslag aan de Vlaamse Regering.

RECHTSGROND

3. De in de aanhef vermelde bepalingen die rechtsgrond bieden voor het ontwerp moeten worden aangevuld met een verwijzing naar de artikelen 3.2.1, 3.2.3, § 3, 3.3.2, 5.4.3, § 1, 5.4.11, 5.4.12, 5.6.2, 5.6.3, derde lid, 5.6.5, 15.2.4, 15.3.12 en 16.4.27, derde lid, van het decreet van 5 april 1995 ‘houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid’ (hierna: DABM), en naar de artikelen 36, 50, 67 en 108 van het decreet van 25 april 2014 ‘betreffende de omgevingsvergunning’.

4.1. Krachtens artikel 22 van de Grondwet geldt voor elke verwerking van persoonsgegevens en, meer in het algemeen, voor elke schending van het recht op het privéleven, dat het formeel legaliteitsbeginsel dient te worden nageleefd. Doordat artikel 22 van de Grondwet aan de bevoegde wetgever de bevoegdheid voorbehoudt om vast te stellen in welke gevallen en onder welke voorwaarden afbreuk kan worden gedaan aan het recht op eerbiediging van het privéleven, waarborgt het aan elke burger dat geen enkele inmenging in dat recht kan plaatsvinden dan krachtens regels die zijn aangenomen door een democratisch verkozen beraadslagende vergadering. Een delegatie aan een andere macht is evenwel niet in strijd met het wettelijkheidsbeginsel voor zover de machtiging voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de “essentiële elementen” voorafgaandelijk door de wetgever vastgesteld zijn.¹

Bijgevolg moeten de ‘essentiële elementen’ van de verwerking van persoonsgegevens in de wet zelf worden vastgelegd. In dat verband is de afdeling Wetgeving van oordeel dat ongeacht de aard van de betrokken aangelegenheid, de volgende elementen in beginsel ‘essentiële elementen’ uitmaken: 1°) de categorie van verwerkte gegevens; 2°) de categorie van betrokken personen; 3°) de met de verwerking nagestreefde doelstelling; 4°) de

¹ Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof: zie inzonderheid GwH 18 maart 2010, nr. 29/2010, B.16.1; GwH 20 februari 2020, nr. 27/2020, B.17.

categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens; en 5°) de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens.²

Zoals de Raad van State al herhaaldelijk³ heeft uiteengezet, is ook aan het formele legaliteitsbeginsel voldaan wanneer die essentiële elementen niet uitdrukkelijk worden vermeld in een decretale regeling met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, op voorwaarde dat er reeds een decretale regeling bestaat waarin die elementen expliciet of impliciet, maar in elk geval voldoende duidelijk tot uiting komen en die noodzakelijkerwijze een verwerking van de betrokken persoonsgegevens tot gevolg heeft. In dat geval kan worden aangenomen dat geen afzonderlijke decretale basis is vereist voor de regeling van de verwerking van de persoonsgegevens die daarmee rechtstreeks verband houden.⁴

4.2. De artikelen 61, 3° en 5°, 62, 3° en 5°, 63, 3° en 5°, 64, 4° en 6°, 66, 4° en 6°, 67, 3° en 5° en 68, 3° en 5° van het ontwerp voorzien in een minimale bewaartermijn van de persoonsgegevens. Artikel 72 van het ontwerp voegt in het besluit van de Vlaamse Regering van 19 november 2010 ‘tot vaststelling van het Vlaams reglement inzake erkenningen met betrekking tot het leefmilieu (VLAREL)’ een nieuw hoofdstuk 11/1 in met als opschrift “Verwerking van persoonsgegevens”. Dit nieuwe hoofdstuk bevat een in het VLAREL in te voegen artikel 56/1, waarvan paragraaf 1 de doeleinden omschrijft van de verwerking van de persoonsgegeven die verkregen worden in toepassing van de artikelen 27, § 2, 32, 34, § 5, 43, § 2, 43/1, § 3, 43/2, § 2, 43/3, § 2, 43/4, § 3, 43/6, § 3, 43/7, § 2, 43/8, § 2, 43/9, § 2, 43/10, § 2, 53/9, 4° en 58/3, § 1 van hetzelfde besluit. Artikel 75 van het ontwerp, dat strekt tot het wijzigen van bijlage 14 van het VLAREL, betreft een regeling van de categorieën te verwerken persoonsgegevens. Ten slotte bevat ook artikel 76, 1° van het ontwerp, dat strekt tot het wijzigen van punt 5° van bijlage 15 van het VLAREL, een regeling met betrekking tot de persoonsgegevens die verwerkt kunnen worden.

4.3. Voor de voormelde bepalingen van het ontwerp wordt rechtsgrond gezocht in de artikelen 5.6.3, 5.6.5, 5.6.6 en 5.6.7 DABM. Artikel 5.6.3, eerste lid, DABM delegeert aan de Vlaamse Regering onder meer de bevoegdheid om de nadere regels vast te stellen voor de “aanvraag, weigering of verlening en bekendmaking” van de erkenningen. Artikel 5.6.5, tweede lid, DABM bepaalt dat de Vlaamse Regering de gebruikseisen vaststelt, alsook de nadere regels

² Adv.RvS 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 14 augustus 2021 ‘betreffende de maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie’, *Parl.St.* Kamer 2020-21, nr. 55-1951/001, 119.

³ Zie onder meer adv.RvS 66.344/3 van 11 juli 2019 over een ontwerp dat heeft geleid tot het koninklijk besluit van 3 november 2019 ‘tot wijziging van het koninklijk besluit van 9 oktober 2017 tot uitvoering van de wet van 7 mei 2017 betreffende klinische proeven met geneesmiddelen voor menselijk gebruik’, opmerking 5; adv.RvS 67.906/1/V van 16 september 2020 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 22 oktober 2020 ‘betreffende steun aan hotels en aparthotels in het kader van de gezondheids crisis COVID-19’, opmerking 3.6; adv.RvS 68.030/3 van 14 oktober 2020 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 30 oktober 2020 ‘houdende de erkenningsvoorwaarden van begeleidingsondernemingen en van begeleiders van uitzonderlijk vervoer en houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 december 2013 betreffende de bescherming van de verkeersinfrastructuur in geval van uitzonderlijk vervoer’, opmerking 3.3; adv.RvS 68.145/3 van 10 november 2020 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 11 december 2020 ‘tot vaststelling van de verordening voor het verkeer van havenvoertuigen in de haven van Antwerpen’, opmerking 5.5.2.

⁴ Adv.RvS 69.519/1 van 6 juli 2021 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 15 juli 2021 ‘betreffende de toekenningsvoorwaarden voor de Brussel’ Air premie in ruil voor de schrapping van de nummerplaat van een voertuig’, opmerking 4.

voor de schorsing of het verval van rechtswege van de erkenningen. Artikel 5.6.6 DABM machtigt de Vlaamse Regering om te bepalen in welke gevallen tot schorsing of opheffing van de erkenning kan worden overgegaan. Op grond van artikel 5.6.7 DABM, kan de Vlaamse Regering bepalen voor welke erkenningen of toezichtverplichtingen een retributie is verschuldigd, de bedragen ervan vaststellen, alsook de wijze waarop aan de retributie moet worden voldaan.

Uit de aangehaalde bepalingen van het DABM blijkt niet dat de decreetgever de essentiële elementen voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de betrokken erkenningsregelingen heeft vastgesteld. In beginsel moet in een decretaal kader worden voorzien voor de verwerking van persoonsgegevens die uit de toepassing van het VLAREL voortvloeit. De in opmerking 4.2 opgesomde bepalingen dienen bijgevolg uit het ontwerp te worden weggelaten in afwachting van de uitwerking van een dergelijk decretaal kader.

VORMVEREISTEN

5. Uit de aanhef van het ontwerp blijkt dat het niet voor advies is voorgelegd aan de federale Gegevensbeschermingsautoriteit, maar enkel aan de Vlaamse toezichtcommissie.

In advies 61.267/2/AV van 27 juni 2017 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 3 december 2017 ‘tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit’,⁵ heeft de algemene vergadering van de afdeling Wetgeving uiteengezet dat noch verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 ‘betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming’ (hierna: AVG),⁶ noch de bevoegdheidsverdelende regels eraan in de weg staan dat in eenzelfde lidstaat meerdere toezichthoudende autoriteiten worden opgericht. In dat advies wordt gesteld dat de gemeenschappen en gewesten autoriteiten kunnen oprichten die toezicht houden op de naleving van de ‘specifieke’ regels die de deelstaten ter uitvoering van de AVG hebben vastgesteld inzake de verwerking van persoonsgegevens in het kader van activiteiten die onder hun bevoegdheid vallen.⁷ Het verlenen van de bevoegdheid aan die autoriteiten om adviezen te geven, teneinde te voldoen aan de verplichting die voortvloeit uit de verordeningsbepalingen, valt daar ook onder.

Zoals echter eveneens in het voormelde advies is uiteengezet, is het de Gegevensbeschermingsautoriteit, opgericht bij de wet van 3 december 2017, die belast is met het toezicht op de naleving van de ‘algemene’ regels inzake de verwerking van persoonsgegevens, met inbegrip van de algemene regels die de federale overheid ter uitvoering van de AVG heeft vastgesteld.⁸ Daaronder valt ook de bevoegdheid om, wat die regels betreft, advies te geven

⁵ *Parl.St.* Kamer 2016-17, nr. 54-2648/001, 103-132.

⁶ Zie immers artikel 51, lid 1, AVG.

⁷ *Ibid.*, 115 (opmerking 7.1).

⁸ *Ibid.*, 106-115 (opmerkingen 1 tot 6) en 117 (opmerking 3).

teneinde te voldoen aan de voormelde adviesverplichting. De conclusie is dan ook dat het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit alsnog moet worden ingewonnen vooraleer het ontwerp doorgang kan vinden.

6.1. Overeenkomstig artikel 5, lid 1, van richtlijn (EU) 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 ‘betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij’ dient elk ontwerp waarbij een technisch voorschrift wordt vastgesteld “onverwijld” aan de Europese Commissie te worden meegedeeld.

Gevraagd of het ontwerp werd aangemeld bij de Europese Commissie, antwoordde de gemachtigde:

“Voor de toepassing van de Richtlijn 2015/1535/EU is het vooreerst van belang om te zien of, nu het ontwerp hoegenaamd geen ontwerp ‘technische specificaties’ voor producten bij de verhandeling ervan stelt, er mogelijk sprake is van een ‘andere eis’ zoals gedefinieerd door de richtlijn. Een gebruiksvoorwaarde van een product kan slechts daaraan beantwoorden als vast staat dat het voorschrift in de gebruiksfase een significante weerslag kan hebben op de samenstelling, de aard of de verhandeling van het product. Er moet een directe of nauwe weerslag zijn van de voorwaarden op de kenmerken van het product en de verhandeling ervan moet op significante wijze worden beïnvloed. De voorwaarden in artikel 45 van het ontwerp hebben betrekking op de veilige ‘inrichting’, dit is de juiste configuratie van installaties, toestellen, materialen en aanwezige stoffen in relatie tot de fysieke omstandigheden en de juiste toepassingen ervan. Er kan bijvoorbeeld in deze o.a. verwezen worden naar de loutere actualisatie van de normen inzake brandpreventie omwille van de verplichting om de Europese brandclassificatiesystemen te hanteren. Deze hebben in beginsel geen directe en nauwe betrekking op de kenmerken van specifieke producten en ze beïnvloeden niet op significante wijze de verhandeling ervan.

Mocht aan deze zienswijze voor bepaalde milieuvorwaarden worden getwijfeld worden, dan moet rekening worden gehouden met de juridische en beleidsmatige context. Als een milieuvorwaarde betrekking zou hebben op specifieke en essentiële kenmerken van transformatoren of batterijen of onderdelen ervan, die onder het ontwerp vallen en als deze de verhandeling van transformatoren en batterijen als dusdanig op significante wijze kunnen beïnvloeden kan de richtlijn alsnog toepasselijk worden bevonden. Daarbij is eventueel te denken aan het verbod op het gebruik van pcb's in het voorziene artikel 6.13.2.2. § 1. Het lijkt er op het eerste gezicht op dat daardoor welbepaalde types van transformatoren op vrij zekere en directe wijze niet zouden kunnen worden gebruikt in Vlaanderen en dus dat in theorie de verhandeling ervan significant kan worden beïnvloed.

Rekening houdende met de context en de herkomst van deze bepaling m.bt. pcb's^(...) - een bepaling die overigens in identieke versie als milieuvorwaarden van een ingedeelde inrichting bestaat in titel II van het Vlarem en nu enkel transfereert naar milieuvorwaarden van een niet ingedeelde inrichting -, is het voornoemd reëel effect van deze normering op de productkenmerken en de verhandeling ervan evenwel nagenoeg onbestaande.

Het Koninklijk Besluit van 9 juli 1986 tot reglementering van de stoffen en preparaten die PCB's en PCT's bevatten, verbiedt reeds het op de markt brengen van PCB's en van apparaten die PCB's bevatten.

In de Slotverklaring van de derde Internationale Conferentie over de Bescherming van de Noordzee van 8 maart 1990 en in de beslissingen van de vergadering van de Commissies Oslo en Parijs ter voorkoming van de verontreiniging van de Noordzee van 21 september 1992 (Parcom 92/3) verbond België er zich toe om ten laatste tegen eind 1999 alle identificeerbare PCB's uit te bannen en te vernietigen.

Op 23 oktober 1995 en op 2 juli 1996 heeft België op EU-niveau de verbintenis herhaald om ten laatste op 31 december 1999 PCB's en gebruikte PCB's te verwijderen en apparaten die PCB's bevatten te reinigen en/of te verwijderen. Deze richtlijn bepaalt onder meer dat alle apparaten die volgens de bepalingen van de richtlijn moeten worden geïnventariseerd, ten laatste op 31 december 2010 moeten worden gereinigd en/of verwijderd.

De Interministeriële Conferentie Leefmilieu van 25 november 1997 besliste om 31 december 2005 als einddatum voor de reiniging en/of verwijdering van PCB-houdende apparaten op te leggen voor de drie gewesten.

Om een vernietigingsbeleid te kunnen voeren, dient men over de nodige wetgeving te beschikken. Daarom werd de Europese richtlijn 96/59/EG omgezet in Vlaamse wetgeving. Dit gebeurde deels via een wijziging van Vlarem II (BVR van 24 maart 1998; BS 30 april 1998) en deels via het Vlarea (BVR van 17 december 1997; BS 16 april 1998) en het PCB-besluit (BVR van 17 maart 2000). De wettelijke verplichtingen zijn vermeld in het Vlarema en, op Europees niveau, in de EG Verordening 1021 over Persistente organische Polluenten (POP's), die van toepassing werd op 15 juli 2019.

Alle apparaten en onderdelen van toestellen die meer dan één liter PCB's bevatten, moeten aan de OVAM gemeld worden om op te nemen in een inventaris. Alle apparaten en onderdelen van toestellen die minder dan één liter PCB's bevatten, moeten worden verwijderd op het einde van hun gebruiksduur. Deze apparaten moeten niet aan de OVAM gemeld worden. In de inventaris die de OVAM bijhoudt voor het Vlaamse Gewest zijn 20.175 PCB-houdende toestellen opgenomen die meer dan 500 ppm PCB's bevatten. Momenteel is daarvan 99,80 % afgevoerd voor verwerking. De toestellen die nog niet verwijderd zijn, behoren meestal tot bedrijven die betrokken zijn in een juridisch geschil. Deze toestellen worden door Milieu-inspectie opgevolgd. Daarnaast zijn er ook nog 73 toestellen opgenomen in de inventaris waarvan het PCB-gehalte in de vloeistof minder dan 500 ppm bedraagt. Deze toestellen mogen in gebruik blijven tot het einde van hun levensduur en moeten pas dan worden afgevoerd voor verwerking als PCB-houdend toestel.^(...)

Het moge daarom zonder meer duidelijk zijn dat in werkelijkheid de kans dat er nog transformatoren met pcb's op de interne markt worden verhandeld bijzonder klein is in het licht van de massieve uitdoving van gebruik van PCB's in lijn met internationale verbintenissen."

6.2. De Raad van State kan zich niet aansluiten bij deze zienswijze. Artikel 1, lid 1, f), eerste alinea, van voornoemde richtlijn omschrijft een technisch voorschrift als "een technische specificatie of andere eis of een regel betreffende diensten, met inbegrip van de erop toepasselijke bestuursrechtelijke bepalingen die *de jure* of *de facto* moeten worden nageleefd voor de verhandeling, de dienstverrichting, de vestiging van een verrichter van diensten of het gebruik in een lidstaat of in een groot deel van een lidstaat (...)". De bij artikel 45 ontworpen bepalingen leggen vereisten op waaraan industrieel vervaardigde producten, zoals transformatoren, batterijen en motoren, moeten voldoen om te mogen worden gebruikt. De ontworpen gebruiksregels zijn algemeen en zijn niet afhankelijk van de klasse van de ingedeelde

inrichting. In dit verband kan er overigens op gewezen worden dat het ontworpen artikel 6.13.1.1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 ‘houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne’(VLAREM II) de betrokken apparaten zelf definieert als ‘inrichting’, waardoor deze apparaten overeenkomstig het ontworpen artikel 6.13.1.3 van hetzelfde besluit moeten worden uitgevoerd volgens een code van goede praktijk, die een weerslag kan hebben op de verhandeling en de gebruiksmogelijkheden ervan. Dezelfde opmerking geldt ten aanzien van het ontworpen artikel 6.13.1.4, waarin geluidsvoorschriften worden vastgesteld voor de betrokken ‘inrichtingen’.

7. Indien de aan de Raad van State voorgelegde tekst ten gevolge van vervullen van de voornoemde vormvereisten nog wijzigingen zou ondergaan,⁹ moeten de gewijzigde of toegevoegde bepalingen, ter inachtneming van het voorschrift van artikel 3, § 1, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, alsnog aan de afdeling Wetgeving worden voorgelegd.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

ALGEMENE OPMERKING

8.1. In de artikelen 28 en 45 van het ontwerp wordt verwezen naar technische normen.

In het verleden heeft de Raad van State al herhaaldelijk gewezen op het probleem dat technische normen waarnaar wordt verwezen in wet- en regelgeving, niet in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt, dat ze niet in het Nederlands en in het Frans zijn gesteld of vertaald en dat ze in de regel enkel beschikbaar zouden zijn tegen een bepaalde vergoeding. Het knelpunt van de ontbrekende bekendmaking van technische normen waarnaar in Belgische rechtsregels wordt verwezen, zou op een horizontale manier moeten worden onderzocht en opgelost. Mochten er voor het oplossen hiervan bijzondere redenen zijn om bij (bijzondere) wet af te wijken van de gebruikelijke bekendmaking in het Belgisch Staatsblad, dan zal erop moeten worden toegezien dat deze bekendmaking beantwoordt aan de essentiële randvoorwaarden op het gebied van toegankelijkheid en kenbaarheid van een officiële bekendmaking. Essentieel hierbij is de beschikbaarheid van een Nederlandse versie van de betrokken normen. Daarnaast mag, indien voor het consulteren van de voornoemde normen een vergoeding wordt gevraagd, het bedrag ervan de toegankelijkheid van die normen niet op onevenredige wijze belemmeren.

Aan de gemachtigde werd gevraagd in welke mate met de in het ontwerp voorkomende verwijzingen naar technische normen wordt voldaan aan de voornoemde essentiële randvoorwaarden op het gebied van toegankelijkheid en kenbaarheid van een officiële bekendmaking. De gemachtigde beantwoordde deze vraag als volgt:

“In artikel 28 van het voorontwerp van besluit wordt verwezen naar de Belgische normen NBN EN 13501-1 (Brandclassificatie van bouwproducten en bouwelementen - Deel 1: Classificatie op basis van gegevens van reactie op brandtests) en NBN S 21-203

⁹ Namelijk andere wijzigingen dan diegene waarvan in dit advies melding wordt gemaakt of wijzigingen die ertoe strekken tegemoet te komen aan hetgeen in dit advies wordt opgemerkt.

(Brandbeveiliging in de gebouwen - Reactie bij brand van de materialen - Hoge en middelhoge gebouwen). In artikel 45 van het voorontwerp van besluit wordt verwezen naar de Belgische norm NBN EN 62485-3 (Veiligheidseisen voor oplaadbare batterijen en batterij-installaties, deel 3: tractiebatterijen). De normen NBN EN 13501-1 en NBN EN 62485-3 zijn beschikbaar in het Frans, Engels en Duits en de norm NBN S 21-203 is beschikbaar in het Nederlands en Frans.

Deze normen zijn net zoals andere vergelijkbare Belgische normen niet gratis beschikbaar. Deze normen kunnen o.m. aangekocht worden via het NBN, het Bureau voor Normalisatie (<https://www.nbn.be/nl>), verantwoordelijk voor het ontwikkelen en verkopen van normen in België.

Deze problematiek kan best horizontaal en op het federale niveau worden behandeld. Het is immers onmogelijk en onwenselijk om het geheel van sectorale regelgeving die gebruikmaakt van normen ad hoc maatregelen te nemen om tegemoet te komen aan deze opmerking van de Raad van State.

Voorschriften C2/112 Synergrid : De voorschriften zijn vrij toegankelijk, gratis en in het Nederlands raadpleegbaar via o.a. de website van Synergrid. (Technische voorschriften Elektriciteit (synergrid.be))

Deze link wordt ook expliciet vermeld in het Verslag aan de Vlaamse Regering dat op zijn beurt gepubliceerd zal worden.”

8.2. Rekening houdend met het antwoord van de gemachtigde blijft de vaststelling dat, zolang er geen wettelijke, op een horizontale wijze uitgewerkte regeling voorhanden is inzake de bekendmaking van technische normen waarnaar in Belgische rechtsregels wordt verwezen, een mogelijk probleem blijft bestaan op het vlak van de tegenstelbaarheid van normen die niet overeenkomstig artikel 190 van de Grondwet zijn bekendgemaakt. Deze vaststelling laat bovendien het bezwaar overeind dat een verwijzing naar technische normen in voorkomend geval tot rechtsonzekerheid kan leiden voor zover wordt verwezen naar normen op een manier die niet toelaat om er op een voldoende duidelijke wijze uit af te leiden naar welke specifieke versie van de normen de regelgever heeft willen verwijzen.

BIJZONDERE OPMERKINGEN

Artikelen 18 tot 21

9. In antwoord op een vraag tot verduidelijking omtrent de inrichtingen waarop de ontworpen bepalingen toepasselijk zijn, verklaarde de gemachtigde het volgende:

“[D]it zal aangepast worden als volgt:

‘Art. 5.12.0.1. De bepalingen van dit hoofdstuk zijn van toepassing op de inrichtingen bedoeld in rubriek 12 van de indelingslijst.

De elektrische installaties en toestellen in de inrichting beantwoorden aan de bepalingen van de codex over het welzijn op het werk en van het Algemeen Reglement op de Elektrische Installaties (AREI).”

Met dit voorstel kan worden ingestemd.

Artikel 45

10. Het ontworpen artikel 6.13.1.2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 ‘houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne’ bepaalt dat de elektrische installaties en toestellen in de inrichting moeten beantwoorden aan de bepalingen van de codex over het welzijn op het werk en van het Algemeen Reglement op de Elektrische Installaties (AREI).

Aangezien de naleving van de voorschriften van de codex over het welzijn op het werk en het AREI voortvloeit uit deze regelingen zelf en het niet aan de Vlaamse Regering toekomt om het toepassingsgebied van deze regelingen te verruimen, moet de ontworpen bepaling uit het ontwerp worden weggelaten.

Artikel 50, 2°

11. Luidens artikel 16.4.27, derde lid, DABM bepaalt de Vlaamse Regering, binnen de grenzen van artikel 16.1.2, 1°, ervan de lijst van de milieu-inbreuken. Die lijst moet een omschrijving bevatten van de juridische basis en van de concrete wettelijke verplichting. In artikel 16.1.2, 1°, DABM wordt een milieu-inbreuk omschreven als een gedraging, in strijd met een milieuvoorschrift dat wordt gehandhaafd met toepassing van de titel XVI en worden de kenmerken van een milieu-inbreuk vermeld.

Om verduidelijking gevraagd met betrekking tot de precieze aard van de betrokken milieu-inbreuk, antwoordde de gemachtigde:

“het gaat (...) om twee verschillende milieu-inbreuken:

1) De exploitant moet het aanstellingsdossier van de milieucoördinator op de exploitatiezetel ter beschikking houden van de afdeling Gebiedsontwikkeling, Omgevingsplanning en -projecten en de afdeling Handhaving van het Departement Omgeving. De exploitant pleegt een milieu-inbreuk als hij het aanstellingsdossier niet ter beschikking houdt op de exploitatiezetel,

2) Wanneer de milieucoördinator niet voldoet aan de in artikel 4.1.9.1.2 van VLAREM II bedoelde voorwaarden of als de milieucoördinator de taken, vermeld in VLAREM II, niet naar behoren uitvoert, kan de afdeling Gebiedsontwikkeling, Omgevingsplanning en -projecten van het Departement Omgeving eisen dat de exploitant binnen een termijn die deze afdeling bepaalt, een andere persoon aanstelt. De exploitant pleegt een milieu-inbreuk als hij niet binnen deze termijn een andere milieucoördinator aanstelt.”

Rekening houdend met deze verklaring moeten, om aan te sluiten bij de reeds bestaande regelgeving, de bij artikel 50, 2°, ontworpen milieu-inbreuken worden opgesplitst.¹⁰

¹⁰ Zie ook de ontworpen bijlage bij artikel 51.

Artikel 69

12. De gemachtigde verklaarde dat artikel 69 van het ontwerp bij de Europese Commissie zal worden aangemeld overeenkomstig de dienstenrichtlijn.¹¹

13. Artikel 69, 2°, van het ontwerp delegeert aan de Vlaamse minister bevoegd voor de omgeving en het waterbeleid (hierna: de minister) de bevoegdheid om “nadere regels” vast te leggen met betrekking tot de invulling van de betrokken informatieplicht. Op grond van dezelfde delegatie kan de minister de informatieplicht ook “uitbreiden of actualiseren”.

Zoals de Raad van State, afdeling Wetgeving, in het verleden reeds meermaals heeft opgemerkt, kan het toekennen van een verordenende bevoegdheid door de Vlaamse Regering aan een van haar leden, enkel toelaatbaar worden geacht in zoverre die delegatie slechts regels van bijkomstige aard of van beperkt belang betreft.

De ontworpen delegatie met betrekking tot de informatieplicht is te ruim. De aan de minister verleende beoordelingsruimte raakt immers de draagwijdte van de informatieplicht zelf en de verleende delegatie is dan ook niet beperkt tot regels van bijkomstige aard of van beperkt belang.

Artikel 77

14. De gemachtigde heeft meegedeeld dat “er nog een aanvulling in het opschrift (zonder juridische waarde) van bijlage 19 van het VLAREL ontbreekt” en dat het opschrift als volgt zou moeten luiden:

“Bijlage 19. Identificatiegegevens als vermeld in artikel 27, § 2, 1°, a), artikel 32, artikel 56/1, § 1, en artikel 58/3, § 1”.

Met deze tekstcorrectie kan worden ingestemd.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS

Jeroen VAN NIEUWENHOVE

¹¹ Richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 ‘betreffende diensten op de interne markt’.